

AVOKATI I POPULLIT

Adresa: Bulevardi: "Zhan D'Ark" Nr.2
Tiranë, Shqipëri

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
AVOKATI I POPULLIT

Mekanizmi Kombëtar për Parandalimin e Torturës,
trajtimit ose dënimit të egër, çnjerëzor ose poshtërues

Tel/Fax: +355 4 2380 300/315
E-mail: ap@avokatipopullit.gov.al
www.avokatipopullit.gov.al

Nr. Prot.
Nr. Dok. 202200701/2

Tiranë ___/___/2022

Lënda: Rekomandim për inspektimin e kryer në Shtëpinë e të Moshuarve në Gjirokastër.

Drejtuar: Z. Flamur GOLEMI
Kryetar i Bashkisë

GJIROKASTËR

Znj. Reme LALA
Drejtoreshë e Përgjithshme e Shërbimit Social Shtetëror

TIRANË

Për dijeni: Z. Ylli MUHO
Drejtor i Shtëpisë së të Moshuarve

GJIROKASTËR

Të nderuar,

Avokati i Popullit, në rolin e Mekanizmit Kombëtar për Parandalimin e Torturës, Trajtimit ose Dënimit të egër, çnjerëzor ose poshtërues, në vijim Mekanizmi Kombëtar, bazuar në nenin 19/1 të ligjit nr. 8454, datë 04.02.1999, "Për Avokatin e Popullit", i ndryshuar, inspektoi Shtëpinë e të Moshuarve Gjirokastër, më datë 09.05.2022, sipas Planit të Inspektimit për vitin 2022 të miratuar nga Avokati i Popullit.

Në përbërje të grupit inspektues ishin znj. Gloria Çarkaxhiu dhe znj. Nertila Qafzezi me detyrë ndihmës komisionerë të institucionit të Avokatit të Popullit.

Qëllimi i kësaj vizite ishte vlerësimi i përgjithshëm i gjendjes së këtij shërbimi, ndjekja e rekomandimeve të lëna nga vizitat e mëparshme nga institucioni i Avokatit të Popullit dhe masat e marra për zbatimin e tyre. Mbledhjen e informacionit lidhur

me kushtet dhe trajtimin e të moshuarve, si dhe identifikimin e rasteve të mundshme të përdorimit ndaj kësaj kategorie të presionit psikologjik dhe përdorimin e forcës tej kufijve në tejkalim të standardeve.

Avokati i Popullit, pasi shqyrtoi informacionin nga monitorimi i realizuar, ka detyrimin kushtetues dhe ligjor, t'Ju parashtrojë përfundimet e këtij monitorimi, si më poshtë vijon:

Objektivat e inspektimit:

- Zbatimi i rekomandimeve të lëna nga Avokati i Popullit në inspektimin e fundit si dhe gjendja aktuale;
- Vlerësimi i dokumentacionit, procedurave dhe personelit, në zbatim të legjislacionit në fuqi;
- Respektimi i të drejtave të personave të moshuar, të cilët janë akomoduar në këtë institucion rezidencial, në zbatim të standardeve ligjore, të shërbimeve të përkujdesit shoqëror për të moshuarit.

Metodologjia

Grupi i inspektimit i institucionit të Avokatit të Popullit, si metodologji pune ka përdorur:

- ***Së pari***, zhvillimin e bisedave paraprake me drejtuesin e institucionit dhe përgjegjësen e sektorit social, informacion, i cili është hedhur në një formular standard për inspektimin.
- ***Së dyti***, monitorimin e zbatimit të standardeve ligjore të shërbimeve të përkujdesit shoqëror për qendrat rezidenciale për të moshuarit.
- ***Së treti***, monitorimin e mjediseve dhe kushteve të institucionit (Shtëpia e të Moshuarve, Gjirokastrë), ku ofrohen shërbime për personat e moshuar.
- ***Së katërti***, komunikimi me të moshuar, përfitues të shërbimeve të përkujdesjes, të akomoduar në Shtëpinë e të Moshuarve, Gjirokastrë.

Grupi inspektimit, gjatë vizitës kërkoi të informohet në veçanti mbi takimet me familjarët dhe aktivitetet që organizoheshin për të moshuarit e akomoduar në këtë qendër. Në vijim konstatoam që Shtëpia e të Moshuarve Gjirokastrë i ishte rikthyer normalitetit, duke lejuar të moshuarit të takoheshin me familjarët gjithmonë në prezencën e kujdestarit duke ruajtur intimitetin e takimit.

Aktivitetet zhvilloheshin normalisht, artistë e të ftuar vinin dhe vizitonin të moshuarit duke krijuar një atmosferë ndryshe, ndërkohë që organizoheshin dhe ekskursione në qytete të ndryshme të cilat dhe i pasqyronin në faqen e tyre në rrjete sociale.

Ju bëjmë me dije së, nga inspektimi i mëparshëm i kryer më datë 03.12.2022 në Shtëpinë e të Moshuarve Gjirokastër¹, për problemet e konstatuara i rekomanduam Kryetarit të Bashkisë Gjirokastër dhe Drejtoreshës së Përgjithshme të Shërbimit Social Shtetëror sa më poshtë:

1. Marrjen e masave të menjëhershme për shtimin e organikës me psikolog dhe mjek me kohë të plotë.
2. Marrjen e masave të menjëhershme për dhënien e një zgjidhjeje përfundimtare për eliminimin e lagështirës në ambientet e institucionit.
3. Marrjen e masave për bashkërendimin e punës ndërmjet Shërbimit Social Shtetëror dhe Bashkisë Gjirokastër për vënien në funksion të ngrohjes qendrore.
4. Marrjen e masave për ngritjen e një qendre socio-sanitare, ku trajtohen me përkujdesje të moshuarit me probleme të rënda shëndetësore.
5. Marrjen e masave për shtimin e buxhetit për shtesë të një kati, me qëllim sistemimin në këtë institucion të të moshuarve të tjerë.

Në përgjigje të rekomandimeve të sipërcituara, Shërbimi Social Shtetëror² ka informuar:

- *Për rekomandimin nr.1, mbi ndryshimin e organikës duke shtuar një psikolog me kohë të plotë theksojnë se organika e Shtëpisë së të Moshuarve Gjirokastër është miratuar me VKM nr. 88, datë 25.10.2010. Në lidhje me punësimin e mjekut në institucion, bazuar në Vendimin me nr. 394, datë 30.06.2021 “Për disa ndryshime dhe shtesa ne Vendimin nr. 1151, datë 24.12.2020, “Për përcaktimin e numrit të punonjësve me kontratë të pjesshme për vitin 2021 në Njësitë e Qeverisjes Vendore””, është punësuar mjeku me kohë të pjesshme.*
- *Për rekomandimet nr.2, 3 dhe 5, Shërbimi Social Shtetëror nuk mund të akordojë fonde për investime. Sipas VKM nr. 850, datë 15.12.2006, pika 1 gërma ç “Për transferimin në pronësi të Bashkisë Gjirokastër të pronës, e cila është në përgjegjësi administrimi të Drejtorisë së Përgjithshme të Shërbimit Social Shtetëror” godina e institucionit është në varësi të Bashkisë. Vendimi citon “Institucioni dhe shërbimi shoqëror që ofrohet në të, të transferohen së bashku me ndërtesën, fondet, pajisjet, inventarin, personelin dhe dokumentacionin përkatës.”.*
- *Për rekomandimin nr.4, mbi ngritjen e një qendre socio-sanitare, ku trajtohen me përkujdesje të moshuarit me probleme të rënda shëndetësore,*

¹ Rekomandimi i institucionit të Avokatit të Popullit dërguar me nr. K4/I54-2 prot., datë 3.12.2021.

² Shkresa me nr. 2282/1 prot., date 14.12.2021.

Shërbimi Social Shtetëror sqaron se në kuadër të decentralizimit, të drejtën për të ngritur shërbime dhe për rastin konkret atë socio-sanitare, është përgjegjësi e Qarkut dhe Bashkisë Gjirokastrë.

Avokati i Popullit konstaton se përgjegjet e Shërbimit Social Shtetëror nuk tregojnë bashkëpunim në lidhje me përmirësimin e kushteve sipas rekomandimeve. Ndërkohë është i qartë fakti që organika e qendrës miratohet me VKM, por do duhet të paraqesin kërkesë të ndryshojnë këtë VKM duke qenë autoriteti propozues.

Nga informacioni, rezultoi se nuk kishte gjetur zbatim asnjë nga rekomandimet e Avokatit të Popullit të lëna në inspektimin e mëparshëm:

1. Nuk ishin marrë masa për shtimin e organikës me psikolog dhe mjek me kohë të plotë.
2. Nuk ishin marrë masa për dhënien e një zgjidhjeje përfundimtare për eliminimin e lagështirës në ambientet e institucionit.
2. Nuk ishin marrë masa për bashkërendimin e punës ndërmjet Shërbimit Social Shtetëror dhe Bashkisë Gjirokastrë për vënien në funksion të ngrohjes qendrore.
3. Nuk ishin marrë masa për ngritjen e një qendre socio-sanitare, ku trajtohen me përkujdesje të moshuarit me probleme të rënda shëndetësore.
4. Nuk ishin marrë masa për shtimin e buxhetit për shtesë të një kati, me qëllim sistemimin në këtë institucion të të moshuarve të tjerë.

Gjetjet e evidentuara përgjatë inspektimit

Profili i Shtëpisë së të Moshuarve, Gjirokastrë

Shtëpia e të Moshuarve Gjirokastrë, është një institucion publik rezidencial, ku trajtohen persona të moshuar, të cilët kanë mbushur moshën për pension pleqërie, sipas legjislacionit në fuqi.

Misioni i këtij institucioni është që të ofrojë ndihmë dhe shërbime sociale të qëndrueshme dhe me standarde bashkëkohore, me qëllim që të nxitet pavarësia dhe integrimi i të moshuarve në jetën normale, duke bashkëpunuar me shoqërinë civile, komunitetin, biznesin, me synim plotësimin e nevojave sociale dhe përmirësimin e cilësisë së jetesës së të moshuarve.

Ky institucion është nën administrimin e Bashkisë Gjirokastrë dhe me mbështetje financiare të garantuar nga programet e mbrojtjes sociale të Ministrisë së Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale, nëpërmjet Shërbimit Social Shtetëror. Është përgjegjës për mbarëvajtjen e punës dhe raporton në mënyrë periodike në Shërbimin Social Shtetëror dhe Bashkinë Gjirokastrë, përsa i përket buxhetit, zbatimin e

projekteve, menaxhimin e ndihmave humanitare nga donatorë të ndryshëm, paraqitjen e informacionit statistikor.

Shtëpia e të Moshuarve, Gjirokastrë, ofron shërbime sipas standardeve të miratuara për personat e moshuar, të cilët janë të vetmuar dhe të braktisur, sipas verifikimeve të kryera nga punonjësi social në njësinë e qeverisjes vendore për vlerësimin dhe referimin e rastit dhe që kanë nevojë për kujdes të vazhdueshëm.

Zbatimi i standardeve të ofruara të shërbimeve sociale, si një proces vazhdues, monitorohet nga Bashkia Gjirokastrë, Shërbimi Social Shtetëror, Drejtoria Rajonale e Shërbimit Social Shtetëror Gjirokastrë; nga inspektimet e kryera të Inspektoratit Shtetëror të Punës dhe Shërbimeve Shoqërore, Drejtorisë së Shëndetit Publik, Agjencisë Kombëtare të Ushqimit etj.

Numri i përfituesve nga shërbimet e ofruara

Në këtë qendër strehohen të moshuar duke filluar që nga moshën 60 vjeç, por ka dhe përfitues të tjerë, të cilët vijnë si raste emergjente. Aktualisht strehoheshin 59 të moshuar ndërkohë që kapaciteti i kësaj qendre është prej 55 personash. Nga këta 5 të moshuar janë të sëmurë me probleme të rënda shëndetësore, prapambetje mendore, të sëmurë paraplegjikë e tetraplegjikë. Numri i personave të cilët përfitojnë pension pleqërie është 35, nga i cili 60% ju jepet vetë personave ndërkohë që 40% shkon në buxhetin e shtetit³.

Për çdo përfitues të shërbimeve të këtij institucioni ishte hartuar një plan për kujdesin shëndetësor, sipas nevojave specifike për secilin të moshuar, bazuar në kartelën shëndetësore, e cila mbahet të mjeku i familjes. Plani i kujdesit shëndetësor hartohet çdo muaj nga mjekja, e cila prej vitesh punon me kohë të pjesshme në këtë institucion, e cila çdo ditë i takon të moshuarit, i mat tension dhe bisedon me ta për çdo problem që ata i shqetëson. Të gjithë të moshuarit dhe stafi në këtë qendër ishin të vaksinuar me tre doza të vaksinës anti-covid. Gjithashtu të gjithë të moshuarit kishin të pasqyruar në kartelat e tyre dhe analizat klinike dhe biokimike.

Një pjesë e medikamenteve me të cilat trajtoheshin të moshuarit ishin të rimbursueshme dhe nuk kishte probleme me marrjen e tyre, ndërsa pjesa tjetër e medikamenteve që nuk ishin të rimbursueshme, mbulohej nga vetë të moshuarit. Shërbimi dentar realizohet individualisht, nga vetë të moshuarit, me shpenzimet e tyre dhe jo me fondet e institucionit. Vetëm vizitat dentare bëheshin falas.

---

³ Bazuar në Vendimin e Këshillit të Ministrave nr. Nr.898, datë 10.11.2010, "Për disa ndryshime në Vendimin nr.114, datë 31.1.2007 të Këshillit të Ministrave "Për përcaktimin e masës së kontributeve të personave që vendosen në institucionet rezidenciale publike të perkujdesit shoqëror"

Plani i përkujdesit për të moshuarit hartohet çdo vit, ndërsa rishikohej ecuria e të moshuarit çdo 6 muaj. Nëse konstatoheshin probleme më specifike, plani i përkujdesjes rishikohej edhe më herët.

Burimet njerëzore

Personeli i kësaj qendre përbëhet nga 21 punonjës ku të gjithë ishin të kualifikuar sipas pozicionit përkatës. Vlerësimi i punës bëhet çdo gjashtë muaj.

Dosjet personale të punonjësve të kësaj qendre mbahen në institucion. Përshkrimi i punës për personelin pasqyrohet në Rregulloren e Brendshme të Shtëpisë së të Moshuarve Gjirokastrë, e miratuar nga Këshilli Bashkiak i Bashkisë Gjirokastrë. Për shkak të pandemisë trajnimet ishin ndërprerë dhe kishin nisur përpjekjet për rifillimin e tyre.

Shërbimet mjekësore realizohen nga mjeku, i cili punon me kohë të pjesshme. Spitali Rajonal Gjirokastrë herë pas here dërgon mjekë për të parë gjendjen shëndetësore të të moshuarve, sipas një akt-marrëveshje. Ndërkohë që me problemet psiko-sociale merret vetëm një punonjëse sociale

Shërbimi dentar realizohet me shpenzimet e të moshuarve, por edhe nga institucioni.

Ka një plan individual për çdo të moshuar dhe secili ka kartelën e tij mjekësore. Medikamentet që marrin të moshuarit pasqyrohen në një bllok të veçantë, i cili sekretohet dhe ruhet në arshivë.

Janë 35 të sëmurë kronikë. Barnat e rimbursueshme janë të pasqyruara në kartelë, ndërsa ato të parimbursueshme i mbulon vetë institucioni sipas rekomandimit të mjekut.

Kuota ushqimore ishte në vlerën 360 lekë në ditë për çdo person që trajtohet në qendër⁴, e cila së fundmi ishte e pamjaftueshme për përfituesit për shkak edhe të ndryshimeve të reflektuara në çmimet e tregut dhe me inflacion galopant.

Menyja javore përcaktohet nga të moshuar, kujdestarë, punonjësja sociale, mjeku dhe kuzhinierja, sipas mendimit të të moshuarve.

Në ambientet e brendshme dhe të jashtme të këtij institucioni mbizotëron pastërtia, gjë që tregon për një bashkërendim të punës së Drejtuesit, stafit dhe përfituesve.

---

⁴ Udhëzimi i Ministrisë së Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale nr. 689, datë 02.10.2018 “Për nivelin e kuotave të shpenzimeve për ushqime, në institucionet publike rezidenciale e komunistare të përkujdesit shoqëror”, i ndryshuar.

Për eliminimin e lagështisë në ambientet e institucionit ishte vetë institucioni që ndërhynte herë pas here me fondet e tij, por kjo nuk ishte e mjaftueshme.

Të moshuarit për higjienën e tyre personale bënin dush dy herë në javë.

Në çdo kat, në ambiente të veçanta ishin të afishuara rregullorja e brendshme, standardet që duhet të respektonin punonjësit e qendrës dhe të përfituesve.

Kutia e ankesave, çelësi i së cilës mbahet nga Drejtoria Rajonale e Shërbimit Social Shtetëror Gjirokastrë, hapet në datë 1 (një) të çdo muaji, në praninë e një të moshuari.

Furnizimi me artikuj hotelorikë gjatë vitit 2022 ka qenë sipas nevojave.

Monitorimi i standardeve për përfituesit kryhet nga Drejtoria Rajonale e Shërbimit Social Shtetëror, të cilët e kishin monitoruar institucionin në qershor 2021 dhe dhjetor 2021.

Nga intervistimi që patëm me të moshuarit ata ishin shumë të kënaqur nga shërbimi i gjithë stafit të këtij institucioni. Shumica e të moshuarve kanë vite që jetojnë në këtë institucion dhe ndihen si në shtëpinë e tyre.

Gjatë këtij inspektimi, u konstatuan edhe problematikat e mëposhtme:

- Në organikën e punonjësve të institucionit nuk ka psikolog, i domosdoshëm të jetë i pranishëm për këto kategori përfituesish.
- Mbetet problematike rreziku për jetën e të moshuarve që mund të vijë nga ngrohja me rezistenca është evident, pasi mund të ndodhin avari në sistemin elektrik apo mund të mos fiken në mbrëmje.
- Një problem që vijon të mbetet shqetësues është edhe ai i mjekut me kohë të pjesshme, pasi të moshuarit janë me probleme shëndetësore të ndryshme dhe kanë nevojë që mjeku të jetë çdo ditë i pranishëm në qendër, të paktën 8 orë.
- Ka shumë kërkesa për sistemimin në këtë institucion, deri më tani ishin 12 persona në listë pritje, por kapaciteti është i pamjaftueshëm.

Për sa më sipër, për të plotësuar standardet e përkujdesit shoqëror për të moshuarit në institucionet rezidenciale, në mbështetje të pikës 3, të nenit, 63 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë ku parashikohet se: “*Avokati i Popullit ka të drejtë të bëjë rekomandime dhe të propozojë masa kur vëren shkelje të të drejtave dhe lirive të njeriut nga administrata publike*”; si dhe të nenit 21, germa “b” të ligjit nr. 8454 datë. 04.02.1999 “Për Avokatin e Popullit”, i ndryshuar, ku thuhet se: “*Avokati i*

Popullit paraqet rekomandime për vënien në vend të së drejtës së shkelur tek organi administrativ, që, sipas tij ka shkaktuar shkelje të të drejtave dhe lirive,

REKOMANDOJMË:

1. Marrjen e masave të menjëhershme për shtimin e organikës me psikolog dhe mjek me kohë të plotë.
2. Marrjen e masave të menjëhershme për shtimin e buxhetit për shtesë të një kati, me qëllim sistemimin në këtë institucion të të moshuarve të tjerë për shkak edhe të shtimit të numrit të kërkesave vitin e fundit.
3. Marrjen e masave të menjëhershme për dhënien e një zgjidhjeje përfundimtare për eliminimin e lagështirës në ambientet e institucionit.
4. Marrjen e masave për bashkërendimin e punës ndërmjet Shërbimit Social Shtetëror dhe Bashkisë Gjirokastrë për vënien në funksion të ngrohjes qendrore.
5. Marrjen e masave për ngritjen e një qendre socio-sanitare, ku trajtohen me përkujdesje të moshuarit me probleme të rënda shëndetësore.
6. Marrjen e masave të menjëhershme për rivlerësimin e kuotës ditore të ushqimit në vijim edhe të ndryshimeve të fundit në treg.

Në bazë të Nenit 22 të Ligjit Nr.8454 dt.04.02.1999, "*Për Avokatin e Popullit*", të ndryshuar lutemi të vihemi në dijeni brenda afatit 30 ditor, për qëndrimin dhe masat që do të merrni në zbatim të këtyre rekomandimeve.

Duke besuar në mirëkuptimin dhe bashkëpunimin tuaj.

KOMISIONERI

AHMET PRENÇI